

Tavoiteohjelman valmistelu: Arvot pohjana valinnoille

Posted on [27.2.2012](#) by [Päivi Lammi](#)

Arvot ohjaavat tapaamme toimia. Osana strategista suunnittelua ne kertovat periaatteet, joihin toimintamme pohjautuu. Ne myös vastaavat kysymykseen: ”Miksi teemme tätä työtä?”. Jokaisessa organisaatiossa on arvot ja jokaisella ihmisellä on omat arvonsa, puhuttiinpa arvoista tai ei. Yhdessä pelisääntöjen kanssa arvot muodostavat organisaatiokulttuurin.

Helsingin yliopisto on määritellyt arvoikseen [kriittisyyden, luovuuden ja pyrkimyksen tietoon ja totuuteen](#). Voimassaolevassa tavoiteohjelmassaan vuosille 2010-2012 kirjaston arvoina mainitaan näiden yliopiston arvojen ohella ”kirjastoalan yhteiset palvelun arvot”. Varsinaisesti ei kuitenkaan ole avattu mitä viimeksi mainituilla tarkoitetaan.

Syksyllä 2010 työhyvinvointibarometrin yhteydessä henkilöstöllä oli mahdollisuus kertoa, mitkä heidän mieltään ovat Helsingin yliopiston kirjaston toiminnan arvot. Tämän materiaalin pohjalta on osana kirjaston palvelumuotoiluprojektia suunnittelutoimisto Taivas kiteyttänyt kirjaston arvoiksi asiantunteva, tasa-arvoinen ja ennakkoluuloton. Keskustelua näistä arvoista on käyty, mutta koko organisaation kattavasti.

Tarvitaan arvokeskustelua!

Arvojen luominen ja pohdinta ovat kiinteä osa strategiaprosessia, jossa luodaan kuvaa halutusta ja tavoittelemisen arvoisesta tulevaisuudesta. Arvot eivät saisi olla vain esim. strategiatyöpajassa syntynyt sanalista yleispäteviä sanoja, vaan niiden tulisi ohjata käytännön työssä tehtäviä päätöksiä ja valintoja. Muutoin strategian ja käytännön arvojen välinen ristiriita näkyy nopeasti päivittäisessä johtamisessa.

[Kauppakamarin Yrityskulttuuri 2009](#) -tutkimusaineistosta ilmenee, että henkilöstö arvioi kautta linjan yrityskulttuurin eri osa-alueiden toteutuvan paremmin niissä yrityksissä, joissa arvot on määriteltä. Yritysjohdon näkemykset ovat samansuuntaiset.

Tärkeiden toimintaa ohjaavien arvojen tunnistamisen jälkeen tulisi käydä organisaation eri tasoilla keskustelua siitä, miten arvot näkyvät työskentelytavassa, käyttäytymisessä ja suhtautumisessa muihin. Siten jokaisella työntekijällä olisi selkeä käsitys siitä, mitä esim. tasa-arvoisuus hänen työssään tarkoittaa ja mitä se koko organisaation arvona merkitsee. Kun arvoiksi listattujen sanojen merkitykset on perattu perinpohjaisesti voidaan päästä tilanteeseen, jossa arvot ovat tietoisesti tai tiedostamatta mukana jokaisessa keskustelussa. Silloin kysymme itseltämme niin uusia palveluja

kehittäessä, hankintapäätöksiä tehdessä kuin kahvipöytäkeskusteluissakin ”onko tämä arvojemme mukaista toimintaa”.

Helsingin yliopiston kirjaston osalta arvokeskustelua jatketaan osana uuden tavoiteohjelman laatimista vuosille 2013-2016. Keskustelun voi aloittaa jo tänään pohtimalla esim. mitä pyrkimys tietoon ja totuuteen merkitsee oman työn kannalta.

Teksti

Päivi Lammi

*Suunnittelija, kirjaston tavoiteohjelmatyön koordinaattori
Hallinto- ja kehittämisspalvelut*

Kuva

Aino-Leena Juutinen

Verkkotoimittaja